

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-02257/2013-ERU

V Jihlavě dne 3. dubna 2013

Číslo jednací: 02257-11/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-02257/2013-ERU zahájeném dne 4. března 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností MVV Energie CZ a.s., IČ: 49685490, se sídlem Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost MVV Energie CZ a.s., IČ: 49685490, se sídlem Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5, se tím, že při sjednávání předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ uplatňoval v rozporu s ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, o 26 117 Kč vyšší nájemné, než odpovídá maximální výši nájmu, která je v bodě (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011, k cenám tepelné energie, ze dne 26. září 2011 stanovená pro majetek související s výrobou tepelné energie z plynu, a nejméně o 58 757 Kč vyšší zisk, než odpovídá horní výši obvyklosti zisku zjištěné u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie, a touto činností nedodržel závazný postup při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 16 odst. 4 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., zákona o cenách, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení, společnosti MVV Energie CZ a.s., IČ: 49685490, se sídlem Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5, za spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., zákona o cenách, ve znění pozdějších

předpisů, ukládá **pokuta ve výši 25 000 Kč** (slovy: dvacet pět tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 17 odst. 6 téhož zákona do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01713.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti MVV Energie CZ a.s., IČ: 49685490, se sídlem Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 017131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 4. března 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností MVV Energie CZ a.s., IČ: 49685490, se sídlem Kutvirtova 339/5, 150 00 Praha 5 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že při sjednávání předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ uplatňoval o 26 116,66 Kč vyšší nájemné, než odpovídá maximální výši nájmu, která je v bodě (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011, k cenám tepelné energie, ze dne 26. září 2011 stanovená pro majetek související s výrobou tepelné energie z plynu, a o 58 757 Kč vyšší zisk, než odpovídá horní výši obvyklosti zisku zjištěné u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie, a touto činností nedodržel závazný postup při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 17. října 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 11892-2/2012-ERU ze dne 5. října 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 1. listopadu 2012 místní šetření a byl z něj pořizen zápis č. j. 11892-6/2012-ERU. Na základě provedeného šetření

byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Cenová kontrola byla provedena za účelem prověření, zda účastník řízení v roce 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ neporušuje cenové předpisy tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách a cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011, k cenám tepelné energie, ze dne 26. září 2011 (dále jen „cenové rozhodnutí“). Konkrétním předmětem cenové kontroly bylo posouzení, zda výše všech nákladů a zisku v ceně tepelné energie uplatňované účastníkem řízení v předběžné kalkulaci ceny tepelné energie v roce 2012 odpovídá obvyklé úrovni těchto nákladů při výrobě tepelné energie a zda jsou tyto položky uplatňovány v souladu s cenovými předpisy.

Účastník řízení je držitelem licence na výrobu tepelné energie č. 310404407 s datem zahájení výkonu licencované činnosti od 1. března 2005 a licence na rozvod tepelné energie č. 320504610 s datem zahájení výkonu licencované činnosti od 6. dubna 2005. Účastník řízení dodává tepelnou energii v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“, kde provozuje v dané cenové lokalitě zdroj tepelné energie (plynovou kotelnu) o celkovém instalovaném tepelném výkonu 0,6 MWt, jak je patrné z licence č. 310404407. V cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ neprovozuje účastník řízení žádné rozvodné tepelné zařízení, ačkoliv má na rozvod tepelné energie udělenou licenci. Dodávky tepelné energie se uskutečňují přímo ze zdroje tepelné energie pro dva odběratele tepelné energie.

II. 1. Nájem

Účastník řízení v položce „Nájem“ v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 uplatňoval nájemné ve výši 156 250 Kč za pronájem majetku souvisejícího s výrobou tepelné energie (nebytových prostor plynové kotelny, technologie plynové kotelny a měřicích zařízení) od pronajímatele Za Návsí - Přespolní, bytové družstvo, IČ: 267 37 167, se sídlem, Za Návsí 2450/11, 106 00 Praha 10 - Záběhlíce. Tato výše nájemného odpovídá výši stanovené v nájemní smlouvě uzavřené dne 17. února 2005.

Podle ustanovení bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí lze do ceny tepelné energie v kalendářním roce zahrnout nájem ve výši dlouhodobě obvyklé úrovně nájmu za provozovaný pronajatý movitý a nemovitý majetek související s výrobou tepelné energie, maximálně však, v případě pronajatého majetku pro výrobu tepelné energie převážně z ostatních paliv než je uhlí a obnovitelné zdroje energie, do 50 Kč/GJ. Maximální výše nájmu je stanovena na celý zdroj tepelné energie a vztahuje se k množství tepelné energie vypočtené jako průměr množství tepelné energie z výroby za tři bezprostředně předcházející kalendářní roky.

Účastník řízení má pronajatý celý zdroj tepelné energie, proto může uplatňovat v ceně tepelné energie maximální možnou výši nájmu. Úřadem bylo podle ustanovení bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí vypočteno, že maximální výše nájmu za užívání majetku souvisejícího s výrobou tepelné energie z plynu, kterou účastník řízení může promítnout do kalkulace předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012, je 130 133,33 Kč (násobek maximální stanovené hodnoty 50 Kč/GJ a 2 602,66 GJ, což představuje průměrné množství tepelné energie z výroby za tři bezprostředně předcházející kalendářní roky). V níže uvedené tabulce je uvedeno průměrné množství tepelné energie z výroby za tři předcházející kalendářní roky, přičemž tyto údaje byly čerpány z regulačních výkazů (31_32-DK Technický výkaz a kalkulační vzorec ceny tepelné energie), které účastník řízení každoročně předkládá Úřadu podle ust. § 20 odst. 6 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“).

Tabulka č. 1 – Průměrné množství tepelné energie z výroby za tři předcházející kalendářní roky

Rok	Množství tepelné energie z výroby vykázané v regulačních výkazech [GJ]	Průměr množství tepelné energie z výroby za tři předcházející kalendářní roky [GJ]
2009	2 597	2 602,66
2010	2 796	
2011	2 415	

Účastník řízení tak uplatňuje v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 výši nájmu, která překračuje jeho maximální výši stanovenou cenovým rozhodnutím, a to o 26 116,66 Kč (rozdíl mezi výši nájmu uplatňovanou účastníkem řízení a maximální možnou výši nájmu podle cenového rozhodnutí). Účastník řízení nepostupoval v souladu s ustanovením bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí, čímž zároveň porušil ustanovení bodu (1.1) cenového rozhodnutí, protože do předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 zahrnul část nákladu, který není ekonomicky oprávněným nákladem v ceně tepelné energie.

II. 2. Zisk

Účastník řízení uplatňuje v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 zisk ve výši 220 238 Kč, tj. v jednotkové výši 81,57 Kč/GJ.

Podle ust. § 2 odst. 7 písm. b) zákona o cenách je zisk posuzován z pohledu zajištění návratnosti použitého kapitálu v přiměřeném časovém období a z hlediska dlouhodobě obvyklé výše zisku dosahovaného při srovnatelných činnostech. V souladu s bodem (4.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí je výše uplatňovaného zisku před zdaněním v ceně tepelné energie také posuzována s ohledem na výši ceny tepelné energie a dosahované technické

a finanční ukazatele při porovnání s cenovými lokalitami dodavatelů tepelné energie se srovnatelnými podmínkami při výrobě anebo rozvodu tepelné energie.

Účastník řízení provozuje v dané cenové lokalitě zdroj tepelné energie (plynovou kotelnou) o celkovém instalovaném tepelném výkonu 0,6 MWt, ke které má však pouze právo užívání. Zisk, který uplatňuje v kalkulaci ceny tepelné energie, je neobvykle vysoký, a to i s ohledem na hodnotu použitého kapitálu v dané cenové lokalitě. Z těchto důvodů přistoupil Úřad ke zjišťování obvyklé výše zisku dosahovaného při srovnatelných ekonomických činnostech při výrobě tepelné energie jinými dodavateli tepelné energie v cenových lokalitách se srovnatelnými podmínkami. Vyhodnoceno bylo šest ukazatelů pro možné posouzení výše zisku z pohledu technického a ekonomického v ceně tepelné energie, které jsou uvedeny v následujících tabulkách:

Ukazatel zisku - na GJ	
Zisk v ceně tepelné energie kontrolované osoby [Kč]	220 238
Množství tepelné energie [GJ]	2 700
Jednotková výše zisku kontrolované osoby [Kč/GJ]	81,57
HVO* zjištěná ERÚ zisk/množství [Kč/GJ]	40,45
HVO* celkem [Kč]	109 215,00
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným kontrolovanou osobou a HVO* [Kč]	111 023,00

Ukazatel zisku - Zisk/celkové náklady	
Zisk v ceně tepelné energie kontrolované osoby [Kč]	220 238
Celkové náklady v kalkulaci ceny tepelné energie [Kč]	1 468 250
Podíl zisku na celkových nákladech [%]	15,00
HVO* zjištěná ERÚ zisk/celkové náklady [%]	8,43
HVO* celkem [Kč]	123 773,48
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným kontrolovanou osobou a HVO* [Kč]	96 464,53

Ukazatel zisku - Zisk/stálé náklady	
Zisk v ceně tepelné energie kontrolované osoby [Kč]	220 238
Stálé náklady v kalkulaci ceny tepelné energie [Kč]	303 250
Podíl zisku na stálých nákladech [%]	72,63
HVO* zjištěná ERÚ zisk/stálé náklady [%]	53,25
HVO* celkem [Kč]	161 480,63
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným kontrolovanou osobou a HVO* [Kč]	58 757,38

Ukazatel zisku - Rentabilita tržeb (ROS) Zisk/tržby	
Zisk v ceně tepelné energie kontrolované osoby [Kč]	220 238
Tržby kontrolované osoby [Kč]	1 688 488
Podíl zisku na tržbách [%]	13,04
HVO* zjištěná ERÚ zisk/tržby [%]	8,96
HVO* celkem [Kč]	151 288,52

Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným kontrolovanou osobou a HVO* [Kč]	68 949,48
--	------------------

Ukazatel zisku - Zisk/instalovaný tepelný výkon zdroje TE	
Zisk v ceně tepelné energie kontrolované osoby [Kč]	220 238
Instalovaný tepelný výkon zdroje TE kontrolované osoby [MW]	0,60
Zisk na MW instalovaného tepelného výkonu zdroje TE [Kč/MW]	367 063
HVO* zjištěná ERÚ zisk/MW tepelného výkonu zdroje TE [Kč/MW]	136 849
HVO* celkem [Kč]	82 109,40
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným kontrolovanou osobou a HVO* [Kč]	138 128,60

Ukazatel zisku - Zisk/tepelný výkon zdroje/roční hodinové využití tep. výkonu zdroje TE	
Zisk v ceně tepelné energie kontrolované osoby [Kč]	220 238
Instalovaný tepelný výkon zdroje TE kontrolované osoby [MW]	0,60
Využití zdroje TE kontrolované osoby [hod/rok 2011]	1 118
Zisk na MW instalovaného tep. výkonu zdroje při ročním hod. využití [Kč/MW/hod]	328,32
HVO* zjištěná ERÚ zisk/MW tepelného výkonu zdroje/roční hodinové využití tep. výkonu zdroje TE [Kč/MW/hod]	141,04
HVO* celkem [Kč]	94 609,63
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným kontrolovanou osobou a HVO* [Kč]	125 628,37

* HVO = horní výše obvyklosti

Pro posouzení dlouhodobě obvyklé výše zisku vycházel Úřad z regulačních výkazů za kalendářní roky 2006 až 2010, které držitelé licencí na výrobu a rozvod tepelné energie každoročně sestavují a předkládají Úřadu v souladu s ustanovením § 20 odst. 6 energetického zákona, vyhlášky č. 404/2005 Sb., o náležitostech a členění regulačních výkazů včetně jejich vzorů a pravidlech pro sestavování regulačních výkazů, která byla nahrazena vyhláškou č. 408/2009 Sb., o náležitostech a členění regulačních výkazů včetně jejich vzorů a pravidel pro sestavení regulačních výkazů.

Držitelé licencí na výrobu a rozvod tepelné energie sestavují regulační výkazy za uplynulý kalendářní rok za každou cenovou lokalitu prostřednictvím formuláře v programu 602 Form Filler a v souladu s platnými právními předpisy je předkládají Úřadu. Obsah jednotlivých řádků formuláře podrobněji popisuje příloha vyhlášky č. 404/2005 Sb. a č. 408/2009 Sb., o náležitostech a členění regulačních výkazů, ve znění pozdějších předpisů, upravující pravidla pro sestavení regulačních výkazů č. 31 a 32 pro držitele licence na výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie. Údaje získané od držitelů licencí v jednotlivých letech je možné reportovat v automatických sestavách přímo z informačního systému abecedně seřazených podle názvu držitele licence. Z automatické sestavy je možné zjistit, v kolika cenových lokalitách držitel licence kalkuluje cenu tepelné energie, na jaké úrovni předání tepelné energie je dodávka tepelné energie uskutečňována (ze zdrojů tepelné energie, z primárních rozvodů, z centrálních či domovních předávacích stanic a domovních kotelen),

dále majetkové vztahy k tepelným zařízením (vycházející z podílů odpisů, nájmu a leasingu) a výše nákladových položek použitých při zjišťování obvyklostí.

Zisk uplatněný účastníkem řízení v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 byl porovnáván s příslušným ziskem z cenových lokalit těch držitelů licencí na výrobu tepelné energie, kteří vykazují srovnatelné podmínky při výrobě tepelné energie, a to za kalendářní roky 2006 až 2010, mají stejnou strukturu majetkových vztahů k tepelným zařízením (tedy vlastnictví nebo nájem tepelných zařízení), jsou srovnatelní rozsahem množství dodané tepelné energie a při výrobě tepelné energie je používáno stejné palivo. Cenová lokalita účastníka řízení „Praha 10 – Za Návsí 11“ tak byla porovnávána s cenovými lokalitami jiných dodavatelů tepelné energie se srovnatelnými ekonomickými a technickými podmínkami při výrobě tepelné energie. Vzhledem k technickým a ekonomickým podmínkám výkonu licencované činnosti účastníka řízení v dané cenové lokalitě byla jako rozhodná kritéria srovnatelnosti zvolena následující kritéria:

- a) druh použitého paliva při výrobě tepelné energie, popř. nákup tepelné energie, z čehož plyne využívaná technologie a způsob výroby tepelné energie, nebo zda se jedná o distributora, který tepelnou energii pouze nakupuje a dále rozvádí, což se odráží v potřebě použitého kapitálu a na výši nákladů v kalkulaci ceny tepelné energie,
- b) rozsah dodaného množství tepelné energie v cenové lokalitě, což se rovněž projevuje v nákladovosti dodávek tepelné energie, a
- c) majetkové vztahy k tepelným zařízením, z čehož vyplývá potřeba použitého kapitálu, způsob a délka financování zařízení, případně stáří zařízení pro zajištění výroby nebo rozvodu tepelné energie, což se promítá v kalkulaci ceny tepelné energie uplatňováním odpisů, nájmu nebo leasingu.

Konkrétně byli vybráni držitelé licencí na výrobu tepelné energie, kteří byli blíže vymezeni tak, že druh použitého paliva při výrobě tepelné energie musel být 100 % zemní plyn, v cenové lokalitě muselo být dodané množství tepelné energie v rozmezí 1 000 až 5 000 GJ, podíl odpisů musel být maximálně 20 % ze součtu položek Odpisy, Nájem, Finanční leasing v kalkulaci ceny a cenová lokalita musela být bez nákupu tepelné energie.

Pro stanovení horní obvyklé výše zisku byla použita statistická metoda, která v první fázi vyloučí ze skupiny ty cenové lokality, které vykazují ve sledovaných položkách nulové a záporné hodnoty (podnikají bez zisku nebo vykazují ztrátu), a v další fázi jsou pomocí statistického programu všechny údaje v souboru testovány na odlehlost, a případné odlehle hodnoty jsou vyloučeny, neboť jsou zpravidla v tomto rozpětí zatíženy chybou. Po vypuštění případných odlehle hodnot je pomocí metody frekvenčního rozdělení zjištěna četnost vyskytovaných hodnot v jednotlivých třídách tak, aby horní výše obvyklostí odpovídala horní hranici třídy, ve které je splněna určená minimální četnost hodnot. S ohledem na výše uvedený postup nejsou výsledkem zjištění obvyklostí porovnávaných zisků průměrné hodnoty, ale horní výše jejich obvyklých hodnot (označovaných „HVO“) zjištěných v cenových lokalitách se srovnatelnými technickými a ekonomickými podmínkami při výrobě tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie, a to za kalendářní roky 2006 až 2010.

Výše popsaným postupem Úřad vyhodnotil obvyklou výši zisku v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ celkem v šesti ukazatelích pro možné posouzení výše zisku z pohledu technického a ekonomického v ceně tepelné energie. Z uvedených tabulek vyplývá, že účastník řízení u všech šesti sledovaných ukazatelů zisku převyšuje horní výši jejich obvyklých hodnot. Úřad pro posouzení přiměřené výše zisku u účastníka řízení vybral ukazatel, který je pro něj nejprůzračnější, tj. vykazuje nejvyšší možnou hodnotu horní výše obvyklosti ve sledované skupině, a to zisk vztahovaný ke stálým nákladům (uvedený jako „Zisk/stálé náklady“), u něhož horní výše obvyklého zisku dosáhla hodnoty 161 480,63 Kč. Účastníkem řízení uplatňovaná výše zisku v roce 2012 v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ převyšuje nejvyšší horní výši obvyklosti zisku, zjišťovanou u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie, o 58 757,38 Kč (220 238 Kč mínus 161 480,63 Kč).

II. 3. Závěr

Úřadem provedenou kontrolou bylo zjištěno, že účastník řízení při sjednávání ceny tepelné energie v roce 2012 porušil cenové předpisy tím, že sjednal a požadoval předběžnou cenu tepelné energie pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“, jejíž výše a kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách. Konkrétně se jedná o následující nedostatky, kterými došlo k porušení cenových předpisů:

- účastník řízení uplatňoval o 26 116,66 Kč vyšší nájemné v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012, než odpovídá maximální výši nájmu, která je v bodě (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí stanovena pro majetek související s výrobou tepelné energie z plynu.
- účastník řízení uplatňoval při použití ukazatele „Zisk/stálé náklady“ o 58 757 Kč vyšší zisk v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012, než odpovídá horní výši obvyklosti zisku zjištěnou u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. 11892/2012-ERU a jsou uvedeny také v Protokolu č. K025512 o výsledku kontroly ze dne 18. prosince 2012, se kterým byl zplnomocněný zástupce účastníka řízení, Bc. Martin Hvozda, dne 19. prosince 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Ke zjištěním uvedeným v protokolu č. K025512 o výsledku kontroly zaslal účastník řízení dne 28. prosince 2012 námítky, které Úřad obdržel téhož dne. V nich účastník řízení uvedl, že v případě vytýkané výše nájmu má dlouhodobě uzavřený smluvní vztah

s pronajímatelem Za Návsí - Přespolní, bytové družstvo, IČ: 26737167, se sídlem, Za Návsí 2450/11, 106 00 Praha 10 - Záběhlíce (dále jen „bytové družstvo“) na dodávku tepla z plynové kotelny, která je umístěná v domě za Návsí 2450 a je v majetku tohoto bytového družstva. Platná nájemní smlouva byla uzavřena mezi účastníkem řízení a bytovým družstvem ještě před stanovením maximální výše nájemného, jež lze promítnout do ceny tepelné energie. Výše nájemného byla sjednána na časově omezenou dobu pro období let 2005 – 2015, jež byla vypočtena pro návratnost investice v rámci tzv. EPC projektu, který byl v minulosti realizován za účelem dlouhodobého dosažení úspor při odběru tepelné energie. Podle účastníka řízení měla být prostřednictvím nájemného a dalších dohodnutých plnění po sjednané době vrácena hodnota investice, kterou účastník řízení uskutečnil v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“. Účastník řízení podle svého názoru nemohl předpokládat změnu cenové regulace tepelné energie, a protože je nájem sjednán na časově omezené období, nemá de facto téměř žádné možnosti, jak změnit výši nájemného. Z tohoto důvodu se účastník řízení domníval, že nová pravidla, co se týče maximální výše nájemného uplatnitelného do ceny tepelné energie, stanovená Úřadem by se neměla dotýkat dlouhodobého nájemního vztahu sjednaného před zavedením těchto pravidel. Účastník řízení dodal, že se může pokusit přesvědčit zákazníka ke změně dlouhodobého a funkčního smluvního vztahu, ale bez záruky úspěchu, navíc s platností od roku 2013. Další možnost viděl účastník řízení v rozdělení nájemného do dvou částí - části v maximální výši nájemného povoleného cenovým rozhodnutím a části, která by navýšila zisk.

Účastník řízení dále namítl, že výše ceny tepelné energie v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ je naprosto obvyklá ve srovnání s cenami tepelné energie u dodavatelů v lokalitách se srovnatelnými podmínkami při výrobě tepelné energie v dané oblasti Prahy. Na tuto skutečnost již účastník řízení poukazoval v první reakci na výzvu Úřadu v září roku 2012, ve které uvedl srovnání celkem 6 cenových lokalit s podobnými parametry a zjistil, že stanovená konečná cena tepla je cenou obvyklou. Účastník řízení, vzhledem k tomu že nezná výši zisku ostatních dodavatelů, porovnával cenu za GJ tepla s hodnotami srovnatelných dodavatelů. Účastník řízení dále konstatoval, že v předběžné kalkulaci ceny tepla pro rok 2012 je v zisku započítána také neuplatňovaná částka stálých nákladů – Výrobní režie a Správní režie. Účastník řízení vysvětloval, že v předložené předběžné kalkulaci ceny tepla na rok 2012 uplatňuje ve stálých nákladech prokazatelné a fakturované přímé náklady související s provozem plynové kotelny Za Návsí. Vedle těchto nákladů má však i další interní náklady, které by se měly objevit ve výrobní režii, neboť vedle provozu této kotelny spravuje více energetických projektů a nemusí se vždy jednat o výrobu a prodej tepla. Kromě tohoto má účastník řízení i správní náklady na režii společnosti jako takové, kdy jde např. o informační technologie, pronájem kancelářských prostor, náklady na fakturaci, vedení účetnictví, obchodní a správní činnost, dohled nad projekty a ostatní režijní náklady. Účastník řízení tak tvrdil, že určitá část nákladů na správní režii připadá i na provoz plynové kotelny Za Návsí, přičemž tyto náklady nebyly do předběžné ceny zahrnuty z důvodu poměrně složitějšího vyčíslení adekvátního podílu, který by na tuto činnost připadal.

Dne 14. ledna 2013 zaslal účastník řízení Úřadu doplnění informací k podání námitek, ve kterých se opět vyjádřil k výši nájmu a výši zisku uplatňovaných v předběžné kalkulaci

ceny tepelné energie. Účastník řízení tvrdil, že pravidla maximální výše nájemného nastavená na skutečně dodané množství tepla v cenovém rozhodnutí nekorespondují s možností účtovat vícesložkovou cenu tepelné energie, kdy nájemné náleží do stálé složky tepelné energie, která se určuje na základě trvalé, nikoli aktuální, potřeby tepelné energie pro konkrétní objekt, a okolnost, že dojde ke snížení potřeby tepelné energie např. v důsledku zateplení či klimatických změn, by neměla mít vliv na to, že má dojít ke snížení nájmu. Účastník řízení měl za to, že pravidlo o maximální výši nájmu v ceně tepla by se mělo uplatnit jen v případech, kdy je skrze nájemné získáván neoprávněný majetkový prospěch pronajímatele, který je provázán s dodavatelem tepla, nikoli v případech, jako je tomu u účastníka řízení. Účastník řízení namítal, že pravidla o výši nájemného stanovená v cenovém rozhodnutí jsou v rozporu s požadavkem zákona, a sice že při regulaci cen je třeba postupovat tak, aby byly pokryty účelně vynaložené náklady a přiměřený zisk, neboť tato pravidla neumožňují zahrnout do ceny tepelné energie účelně vynaložené náklady na celé nájemné, které bylo sjednáno zcela řádně.

Účastník řízení při sestavování předběžné kalkulace ceny nepředpokládal, že překračuje horní výši obvyklosti zisku, kdy navíc ze závěrů kontroly nelze zcela jasně určit, jak by měla taková hranice vypadat. Nemohl tak znát maximální hranici zisku, neboť neznal přesný postup, jak tuto výši Úřad určuje. I přes tyto námitky zaslal účastník řízení zpřesnění původně zasláné předběžné kalkulace ceny, kde byly zahrnuty i náklady interní režie, které v původní kalkulaci nebyly. Jako přílohu zaslal účastník řízení své organizační schéma s vyznačením úseků, které se primárně zabývají projekty energetických služeb, mezi něž patří i provoz plynové kotelny Za Návsí, a úseky a oddělení, které svou činností zajišťují jejich fungování. Účastník řízení rovněž doložil výpočet, kterým došel k částce ve výši 103 488 Kč, jež zařadil do nákladů patřících do správní režie. O tuto částku byl snížen předpokládaný zisk v předběžné kalkulaci ceny tepelné energie. V příložené a aktualizované kalkulaci předběžné ceny tepelné energie došlo rovněž ke snížení částky nájemného v souladu se závěry kontroly, i když reálně je nájemné placeno v plné výši a musí být částečně pokryto z kalkulovaného zisku. Na závěr účastník řízení dodal, že i z aktualizované kalkulace vyplývá, že zpřesnění této kalkulace nemělo vliv na cenu tepla, a tudíž je toho názoru, že se pochybení při stanovení předběžné ceny nedopustil.

Dne 5. února 2013 vydal Úřad rozhodnutí, kterým podaným námitkám nevyhověl a kontrolní zjištění obsažené v protokolu č. K025512 č. j. 11892-13/2012-ERU ze dne 18. prosince 2012 o výsledku kontroly potvrdil v plném rozsahu.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 02257-1/2013-ERU dne 4. března 2013 s poučením o právu podat

návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 11. března 2013 kontrolní spis, sp. zn. 11892/2012-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 02257-3/2012-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu sp. zn. 11892/2012-ERU za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Dne 11. března 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení usnesení, které mu bylo doručeno téhož dne. V něm účastníkovi řízení stanovil lhůtu 7 dnů k zaslání kopie výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry, s uvedením informace, jaká část tržeb pochází z licencovaných činností. Dne 19. března 2013 obdržel Úřad požadované doklady.

Úřad provedl dne 19. března 2013 dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 02257-6/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 12. března 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 02257-5/2013-ERU zasláným téhož dne. Dokazování bylo provedeno tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 20. března 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 02257-8/2013-ERU, které mu bylo doručeno následujícího dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti využil a dne 27. března 2013 zaslal vyjádření k podkladům rozhodnutí.

V tomto vyjádření účastník řízení uvedl, že v souladu s cenovými předpisy sestavil výslednou kalkulaci ceny tepelné energie za rok 2012 pro cenovou lokalitu „Praha 10 – Za Návsí 11“, v níž zohlednil výtky Úřadu, a tuto zaslal jako přílohu k vyjádření. Rovněž poznamenal, že pokud by jeho jednání naplňovalo formální znaky správního deliktu, nedošlo v důsledku něj k žádnému neoprávněnému majetkovému prospěchu na straně účastníka řízení.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení vyjádřil k podkladům řízení a nenavrhl provedení dalších důkazů či neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení je držitelem licence na výrobu tepelné energie č. 310404407 s datem zahájení výkonu licencované činnosti od 1. března 2005 a licence na rozvod tepelné energie č. 320504610 s datem zahájení výkonu licencované činnosti od 6. dubna 2005. Účastník řízení dodává tepelnou energii v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“, kde provozuje zdroj tepelné energie (plynovou kotelnu) o celkovém instalovaném tepelném výkonu 0,6 MWt. V cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ neprovozuje účastník řízení žádné rozvodné tepelné zařízení, dodávky tepelné energie se uskutečňují přímo ze zdroje tepelné energie pro dva odběratele tepelné energie.

Na základě opakované výzvy k zaslání podkladů k ceně tepelné energie obdržel Úřad dne 12. dubna 2012 od účastníka řízení kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“.

V. 1. Nájem

Účastník řízení v položce „Nájem“ v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 uplatňoval nájemné ve výši 156 250 Kč za pronájem majetku souvisejícího s výrobou tepelné energie (nebytových prostor plynové kotelny, technologie plynové kotelny a měřicích zařízení) od pronajímatele – bytového družstva. Tato výše nájemného odpovídá výši stanovené v nájemní smlouvě uzavřené dne 17. února 2005.

Účastník řízení má pronajatý celý zdroj tepelné energie a je řazen mezi zdroje pro výrobu tepelné energie převážně z ostatních paliv, než je uhlí a obnovitelné zdroje energie. Průměrné množství tepelné energie z výroby za tři bezprostředně předcházející kalendářní roky činí 2 602,66 GJ.

V. 2. Zisk

Účastník řízení uplatňuje v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 zisk ve výši 220 238 Kč, tj. v jednotkové výši 81,57 Kč/GJ.

Účastník řízení provozuje v dané cenové lokalitě zdroj tepelné energie (plynovou kotelnu) o celkovém instalovaném tepelném výkonu 0,6 MWt, ke které má právo užívání. Úřad přistoupil ke zjišťování obvyklé výše zisku dosahovaného při srovnatelných ekonomických činnostech při výrobě tepelné energie jinými dodavateli tepelné energie v cenových lokalitách se srovnatelnými podmínkami. Pro porovnání byli vybráni držitelé licencí na výrobu tepelné energie, kteří byli blíže vymezeni tak, že druh použitého paliva při výrobě tepelné energie musel být 100 % zemní plyn, v cenové lokalitě muselo být dodané množství tepelné energie v rozmezí 1 000 až 5 000 GJ, podíl odpisů musel být maximálně 20 % ze součtu položek Odpisy, Nájem, Finanční leasing v kalkulaci ceny a cenová lokalita musela být bez nákupu tepelné energie. Vyhodnoceno bylo šest ukazatelů pro možné

posouzení výše zisku z pohledu technického a ekonomického v ceně tepelné energie, které uvádí následující tabulky:

Ukazatel zisku - na GJ	
Zisk v ceně tepelné energie účastníka řízení [Kč]	220 238
Množství tepelné energie [GJ]	2 700
Jednotková výše zisku účastníka řízení [Kč/GJ]	81,57
HVO* zjištěná ERÚ zisk/množství [Kč/GJ]	40,45
HVO* celkem [Kč]	109 215,00
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným účastníkem řízení a HVO* [Kč]	111 023,00

Ukazatel zisku - Zisk/celkové náklady	
Zisk v ceně tepelné energie účastníka řízení [Kč]	220 238
Celkové náklady v kalkulaci ceny tepelné energie [Kč]	1 468 250
Podíl zisku na celkových nákladech [%]	15,00
HVO* zjištěná ERÚ zisk/celkové náklady [%]	8,43
HVO* celkem [Kč]	123 773,48
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným účastníkem řízení a HVO* [Kč]	96 464,53

Ukazatel zisku - Zisk/stálé náklady	
Zisk v ceně tepelné energie účastníka řízení [Kč]	220 238
Stálé náklady v kalkulaci ceny tepelné energie [Kč]	303 250
Podíl zisku na stálých nákladech [%]	72,63
HVO* zjištěná ERÚ zisk/stálé náklady [%]	53,25
HVO* celkem [Kč]	161 480,63
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným účastníkem řízení a HVO* [Kč]	58 757,38

Ukazatel zisku - Rentabilita tržeb (ROS) Zisk/tržby	
Zisk v ceně tepelné energie účastníka řízení [Kč]	220 238
Tržby účastníka řízení [Kč]	1 688 488
Podíl zisku na tržbách [%]	13,04
HVO* zjištěná ERÚ zisk/tržby [%]	8,96
HVO* celkem [Kč]	151 288,52
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným účastníkem řízení a HVO* [Kč]	68 949,48

Ukazatel zisku - Zisk/instalovaný tepelný výkon zdroje TE	
Zisk v ceně tepelné energie účastníka řízení [Kč]	220 238
Instalovaný tepelný výkon zdroje TE účastníka řízení [MW]	0,60
Zisk na MW instalovaného tepelného výkonu zdroje TE [Kč/MW]	367 063
HVO* zjištěná ERÚ zisk/MW tepelného výkonu zdroje TE [Kč/MW]	136 849
HVO* celkem [Kč]	82 109,40
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným účastníkem řízení a HVO* [Kč]	138 128,60

Ukazatel zisku - Zisk/tepelný výkon zdroje/roční hodinové využití tep. výkonu zdroje TE	
Zisk v ceně tepelné energie účastníka řízení [Kč]	220 238
Instalovaný tepelný výkon zdroje TE účastníka řízení [MW]	0,60
Využití zdroje TE účastníka řízení [hod/rok 2011]	1 118
Zisk na MW instalovaného tep. výkonu zdroje při ročním hod. využití [Kč/MW/hod]	328,32
HVO* zjištěná ERÚ zisk/MW tepelného výkonu zdroje/roční hodinové využití tep. výkonu zdroje TE [Kč/MW/hod]	141,04
HVO* celkem [Kč]	94 609,63
Rozdíl mezi ziskem uplatňovaným účastníkem řízení a HVO* [Kč]	125 628,37

* HVO = horní výše obvyklosti

Vzhledem k výše uvedenému bylo vyhodnoceno celkem šest ukazatelů pro možné posouzení výše zisku z pohledu technického a ekonomického v ceně tepelné energie. Konkrétně byl zisk účastníka řízení posuzován v poměru s:

- množstvím tepelné energie (v GJ),
- celkovými náklady v kalkulaci ceny tepelné energie,
- stálými náklady v kalkulaci ceny tepelné energie,
- tržbami,
- instalovaným tepelným výkonem zdroje tepelné energie,
- tepelným výkonem zdroje tepelné energie a jeho ročním hodinovým využitím.

Účastník řízení u všech šesti sledovaných ukazatelů zisku převyšuje horní výši jejich obvyklých hodnot, na základě čehož nelze považovat zisk uplatňovaný v kalkulaci předběžné ceny pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ již za přiměřený. Pro porovnání výše zisku uplatňovaného účastníkem řízení s horní obvyklou výší zisku byl vybrán ukazatel, který je pro něj nejpříznivější, tj. vykazuje nejvyšší možnou hodnotu horní výše obvyklosti ve sledované skupině, a to zisk vztahovaný ke stálým nákladům (uvedený v tabulkách jako „Zisk/stálé náklady“), u něhož horní výše obvyklého zisku dosáhla hodnoty 161 480,63 Kč, tedy převyšuje nejvyšší horní výši obvyklosti zisku o 58 757,38 Kč.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň je dodavatelem tepelné energie v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“,

příčemž povaha jeho činnosti spočívala právě v dodávce (tedy prodeji) tepelné energie. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům vystupuje účastník řízení jako prodávající.

Z ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách přitom vyplývá, že věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Těmito podmínkami se rozumí vymezení maximálního rozsahu možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo maximálního podílu, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo závazného postupu při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.

Podle ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, vykonává Úřad působnost při uplatňování, regulaci, sjednávání a kontrole cen v oblasti energetiky. K naplnění tohoto úkolu vydává právní předpisy pro regulaci, sjednávání a kontrolu cen v oblasti energetiky. Na základě této úpravy vydal Úřad pro rok 2012 cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2011, k cenám tepelné energie, ze dne 26. září 2011, jehož obsahem je vymezení podmínek pro sjednání cen tepelné energie. Výslovně se zde odlišuje předběžná cena tepelné energie, která vychází z předběžné kalkulace (bod 2.5), a výsledná cena tepelné energie vycházející z výsledné kalkulace (bod 2.6). Obě tyto kalkulace mají stejné členění ekonomicky oprávněných nákladů.

Ze shora uvedené právní úpravy vyplývá, že stanovení předběžné ceny podléhá režimu zákona o cenách. Rovněž stanovení předběžné ceny spadá pod věcné usměrňování cen ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, neboť se jedná o „závazný postup při tvorbě ceny nebo při její kalkulaci.“ Z cenového rozhodnutí plyne, že na základě předběžné kalkulace se stanovuje předběžná cena, a to podle stejného členění ekonomicky oprávněných nákladů. Ke stejnému závěru ostatně dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 16. ledna 2012, č. j. 2 Afs 50/2011 – 169.

Účastníkovi řízení je kladeno za vinu, že porušil bod (1.1) cenového rozhodnutí. Z něj přitom vyplývá, že ceny tepelné energie, kterou se rozumí energie tepla nebo chladu, se regulují způsobem věcného usměrňování cen. Do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) podle zvláštního právního předpisu.

VI. 1. Nájem

Zákon o cenách v ust. § 2 odst. 7 stanovuje, že za ekonomicky oprávněné náklady se považují náklady na pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu. Dále tento zákon v témže ustanovení stanovuje, že při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických

činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží. Zvláštnosti daného zboží přitom reflektuje právě výše zmíněné cenové rozhodnutí.

Z cenového rozhodnutí vyplývá, že ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie jsou ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu. Veškeré uplatňované ekonomicky oprávněné náklady zahrnuje dodavatel do ceny tepelné energie. Podmínky pro určení některých ekonomicky oprávněných nákladů v ceně tepelné energie jsou uvedeny v příloze č. 1 tohoto cenového rozhodnutí.

Zároveň jsou v příloze č. 1 tohoto cenového rozhodnutí uvedeny některé ekonomicky oprávněné náklady v ceně tepelné energie včetně stanovení podmínek pro určení jejich výše. Ekonomicky oprávněnými náklady jsou ve smyslu výše uvedené přílohy zejména náklady na palivo, nákup emisních povolenek, opravy, odpisy, nájem, finanční leasing, režijní náklady, úroky z úvěru a věcná břemena.

Z pohledu nákladů je přitom možné rozlišovat náklady proměnné (tedy například náklady na palivo, nákup tepelné energie, elektrickou energii, technologickou vodu či tzv. ostatní proměnné náklady) a náklady stálé (tedy náklady na mzdy a zákonné pojištění, opravy a údržbu, odpisy, nájem, finanční leasing, zákonné rezervy či výrobní a správní režii, úroky z úvěru nebo ostatní stálé náklady).

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že aby mohl dodavatel tepelné energie uplatnit některé náklady do ceny tepelné energie, musí tyto náklady přímo souviset s výrobou nebo rozvodem tepelné energie, a současně musí být tyto náklady podřaditelné pod některou z výše uvedených kategorií nákladů.

Účastník řízení v položce „Nájem“ v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ uplatňoval nájemné ve výši 156 250 Kč za pronájem majetku souvisejícího s výrobou tepelné energie (nebytových prostor plynové kotelny, technologie plynové kotelny a měřicích zařízení) od pronajímatele – bytového družstva.

Náklady za pronájem majetku souvisejícího s výrobou tepelné energie v ceně tepelné energie jsou bezesporu oprávněným ekonomickým nákladem, nicméně z pohledu jejich ekonomické oprávněnosti je nutné zkoumat také jejich oprávněnou výši.

Podle bodu (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí se pro účely kalkulace ceny tepelné energie za nájem a podnájem (dále jen „nájem“) považují veškeré platby za užívání movitého a nemovitého majetku souvisejícího s výrobou anebo rozvodem tepelné energie, kromě finančního pronájmu.

Věta druhá dále stanovuje, že do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce zahrnout nájem ve výši dlouhodobě obvyklé úrovně nájmu za provozovaný pronajatý movitý

a nemovitý majetek související s výrobou anebo rozvodem tepelné energie, maximálně však do výše, která je cenovým rozhodnutím stanovena. Tato horní hranice je potom určena charakterem majetku, zda se jedná o majetek pro výrobu tepelné energie převážně z uhlí a obnovitelných zdrojů energie nebo převážně z ostatních paliv, zda se jedná o majetek pro primární rozvod CZT či pro venkovní sekundární rozvod nebo rozvod z blokové kotelny, včetně výměníkůvých a předávacích stanic.

Úřadem bylo zjištěno, že pronajatý movitý a nemovitý majetek účastníka řízení je určen k výrobě tepelné energie převážně z jiných paliv, než je uhlí a obnovitelné zdroje energie. Z tohoto důvodu je cenovým rozhodnutím určena maximální výše nájmu za užívání zdroje tepelné energie, kterou může účastník řízení v ceně tepelné energie uplatnit, hodnotou 50 Kč/GJ bez DPH. Vzhledem k tomu, že má účastník řízení pronajatý celý zdroj tepelné energie, může uplatňovat v ceně tepelné energie maximální možnou výši nájmu.

V cenovém rozhodnutí je dále stanoveno, že maximální výše nájmu za užívání zdroje tepelné energie, kterou může účastník řízení v ceně tepelné energie uplatnit, se vypočítá jako průměr množství tepelné energie z výroby anebo rozvodu tepelné energie za tři bezprostředně předcházející kalendářní roky. V případě nového majetku se vychází z předpokládaného množství tepelné energie uvedeného v projektové dokumentaci, v dalších dvou kalendářních rocích z množství za předchozí kalendářní rok a následně z průměru množství za dva předcházející kalendářní roky.

Na základě údajů čerpaných z regulačních výkazů (31_32-DK Technický výkaz a kalkulační vzorec ceny tepelné energie), které účastník řízení každoročně předkládá Úřadu podle ust. § 20 odst. 6 energetického zákona, vyrobil účastník řízení v roce 2009 množství 2 597 GJ tepelné energie, v roce 2010 2 796 GJ a v roce 2011 2 415 GJ tepelné energie. Průměr množství tepelné energie z výroby za tři předcházející kalendářní roky tak vychází na 2 602,66 GJ.

Pokud tedy vynásobíme maximální možnou výši nájmu stanovenou na jednotkové množství s průměrem množství tepelné energie z výroby za tři předcházející kalendářní roky, vyjde částka 130 133 Kč (50 Kč/GJ x 2 602,66 GJ), což je maximální výše nájmu, kterou může účastník řízení v kalkulaci ceny tepelné energie uplatnit. Účastník řízení nicméně uplatňoval nájem ve výši 156 250 Kč, tedy o 26 117 Kč vyšší, než umožňuje cenové rozhodnutí.

Správní orgán nadto považuje za nezbytné vypořádat se s námitkami účastníka řízení, které vznesl v rámci kontroly.

K námitce účastníka řízení, že nová pravidla, co se týče maximální výše nájmného, jež lze promítnout do ceny tepelné energie, stanovená Úřadem by se neměla dotýkat dlouhodobého nájmného vztahu sjednaného před zavedením těchto pravidel, Úřad konstatuje, že ke stanovení maximální výše nájmného došlo již v cenovém rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2006, kterým se mění cenové rozhodnutí ERÚ č. 9/2004 ze dne

20. října 2004, k cenám tepelné energie, ve znění pozdějších předpisů. Toto cenové rozhodnutí nabylo účinnosti dne 1. ledna 2007 a výši sjednané a uplatňované ceny tepelné energie bylo nutné upravit v souladu s tímto cenovým rozhodnutím. Ode dne účinnosti výše zmíněného cenového rozhodnutí platí pro všechny bez rozdílu, že nájem za užívání majetku souvisejícího s výrobou a rozvodem tepelné energie lze v ceně tepelné energie uplatnit do maximální stanovené výše.

K námitce účastníka řízení, že se jedná o dlouhodobě uzavřený smluvní vztah sjednaný na časově omezené období, kdy účastník řízení nemá de facto téměř žádné možnosti, jak změnit výši nájemného, Úřad konstatuje, že cenové rozhodnutí stanovuje maximální výši nájemného, kterou může účastník řízení v ceně tepelné energie uplatňovat, zároveň mu ovšem nijak nebrání část těchto nákladů do ceny tepelné energie nepromítnout. Při kalkulaci ceny tepelné energie je nutné dodržovat cenové předpisy, včetně dodržení maximální hranice pro uplatnění nákladů za nájem. Tyto hranice jsou stanoveny zejména z důvodu ochrany odběratelů, aby nedocházelo ke sjednávání nevýhodných nebo zbytečně přeplácených nájemních smluv, což by poškozovalo samotné odběratele.

Úřad nesouhlasí ani s názorem účastníka řízení, že pravidla maximální výše nájemného nastavená na skutečně dodané množství tepla v cenovém rozhodnutí nekorespondují s možností účtovat vícesložkovou cenu tepelné energie, kdy nájemné náleží do stálé složky tepelné energie, která se určuje na základě trvalé potřeby, neboť tento princip není povinností uvedenou v cenovém rozhodnutí žádným způsobem narušen. Princip vícesložkové ceny tepelné energie tvořený proměnnými a stálými náklady je stále zachován, pouze položka „Nájem“, patřící do stálých nákladů, musí být do kalkulace ceny tepelné energie zahrnuta ve výši dlouhodobě obvyklé úrovně nájmu za provozovaný pronajatý movitý a nemovitý majetek související s výrobou anebo rozvodem tepelné energie, maximálně však do hranice určené cenovým rozhodnutím. Výše nájemného nastavená na skutečně dodané množství tepelné energie se vztahuje pouze k maximální hranici výše nájmu, která může být v ceně tepelné energie ještě zahrnuta. Ani zpochybnění zákonnosti bodu (2.3.1) cenového rozhodnutí účastníkem řízení nemá na účinnost tohoto ustanovení žádný vliv a všichni dodavatelé tepelné energie jsou povinni se jím řídit.

VI. 2. Zisk

Podle ust. § 2 odst. 7 písm. b) zákona o cenách se za přiměřený zisk považuje zisk spojený s výrobou a prodejem daného zboží odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období.

V bodě (1.3) cenového rozhodnutí je stanoveno, že přiměřeným ziskem v ceně tepelné energie je přiměřený zisk ve smyslu zákona o cenách, který přímo souvisí s dodávkou tepelné energie a splňuje podmínky uvedené v příloze č. 1 tohoto cenového rozhodnutí.

Výše uplatňovaného zisku před zdaněním v ceně tepelné energie je podle bodu (4.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí také posuzována s ohledem na výši ceny tepelné energie a dosahované technické a finanční ukazatele při porovnání s dodavateli se srovnatelnými podmínkami při výrobě anebo rozvodu tepelné energie.

Přiměřený zisk je bezpochyby položkou, kterou lze do ceny tepelné energie v kalendářním roce promítnout, nicméně je nutné zkoumat také jeho výši, a to zejména z pohledu jeho obvyklosti. Pro posouzení dlouhodobě obvyklé výše zisku účastníka řízení je potřeba přihlížet k obvyklé výše zisku dosahovaného při srovnatelných ekonomických činnostech při výrobě tepelné energie jinými dodavateli tepelné energie v cenových lokalitách se srovnatelnými podmínkami.

Účastník řízení uplatňuje v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ zisk ve výši 220 238 Kč, tj. v jednotkové výši 81,57 Kč/GJ.

Zisk uplatňovaný účastníkem řízení v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 byl porovnáván s příslušným ziskem z cenových lokalit těch držitelů licencí na výrobu tepelné energie, kteří vykazují srovnatelné podmínky při výrobě tepelné energie, a to za kalendářní roky 2006 až 2010, mají stejnou strukturu majetkových vztahů k tepelným zařízením (tedy vlastnictví nebo nájem tepelných zařízení), jsou srovnatelní rozsahem množství dodané tepelné energie a při výrobě tepelné energie je používáno stejné palivo. Cenová lokalita účastníka řízení „Praha 10 – Za Návsí 11“ tak byla porovnávána s cenovými lokalitami jiných dodavatelů tepelné energie se srovnatelnými ekonomickými a technickými podmínkami při výrobě tepelné energie. Vzhledem k technickým a ekonomickým podmínkám výkonu licencované činnosti účastníka řízení v dané cenové lokalitě byla jako rozhodná kritéria srovnatelnosti zvolena následující kritéria:

- a) druh použitého paliva při výrobě tepelné energie, popř. nákup tepelné energie, z čehož plyne využívaná technologie a způsob výroby tepelné energie, nebo zda se jedná o distributora, který tepelnou energii pouze nakupuje a dále rozvádí, což se odráží v potřebě použitého kapitálu a na výši nákladů v kalkulaci ceny tepelné energie,
- b) rozsah dodaného množství tepelné energie v cenové lokalitě, což se rovněž projevuje v nákladovosti dodávek tepelné energie, a
- c) majetkové vztahy k tepelným zařízením, z čehož vyplývá potřeba použitého kapitálu, způsob a délka financování zařízení, případně stáří zařízení pro zajištění výroby nebo rozvodu tepelné energie, což se promítá v kalkulaci ceny tepelné energie uplatňováním odpisů, nájmu nebo leasingu.

Konkrétně byli vybráni držitelé licencí na výrobu tepelné energie, kteří byli blíže vymezeni tak, že druh použitého paliva při výrobě tepelné energie musel být 100 % zemní plyn, v cenové lokalitě muselo být dodané množství tepelné energie v rozmezí 1 000 až 5 000 GJ, podíl odpisů musel být maximálně 20 % ze součtu položek Odpisy, Nájem, Finanční leasing v kalkulaci ceny a cenová lokalita musela být bez nákupu tepelné energie.

Pro posouzení dlouhodobě obvyklé výše zisku vycházel Úřad z regulačních výkazů za kalendářní roky 2006 až 2010, které držitelé licencí na výrobu a rozvod tepelné energie každoročně sestavují a předkládají Úřadu v souladu s ustanovením § 20 odst. 6 energetického zákona, vyhlášky č. 404/2005 Sb., o náležitostech a členění regulačních výkazů včetně jejich vzorů a pravidlech pro sestavování regulačních výkazů, která byla nahrazena vyhláškou č. 408/2009 Sb., o náležitostech a členění regulačních výkazů včetně jejich vzorů a pravidel pro sestavení regulačních výkazů.

Držitelé licencí na výrobu a rozvod tepelné energie sestavují regulační výkazy za uplynulý kalendářní rok za každou cenovou lokalitu prostřednictvím formuláře v programu 602 Form Filler a v souladu s platnými právními předpisy je předkládají Úřadu. Obsah jednotlivých řádků formuláře podrobněji popisuje příloha vyhlášky č. 404/2005 Sb. a č. 408/2009 Sb., o náležitostech a členění regulačních výkazů, ve znění pozdějších předpisů, upravující pravidla pro sestavení regulačních výkazů č. 31 a 32 pro držitele licence na výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie. Údaje získané od držitelů licencí v jednotlivých letech je možné reportovat v automatických sestavách přímo z informačního systému abecedně seřazených podle názvu držitele licence. Z automatické sestavy je možné zjistit, v kolika cenových lokalitách držitel licence kalkuluje cenu tepelné energie, na jaké úrovni předání tepelné energie je dodávka tepelné energie uskutečňována (ze zdrojů tepelné energie, z primárních rozvodů, z centrálních či domovních předávacích stanic a domovních kotelen), dále majetkové vztahy k tepelným zařízením (vycházející z podílů odpisů, nájmu a leasingu) a výše nákladových položek použitých při zjišťování obvyklostí.

Na základě těchto dat došlo ke stanovení tzv. horní obvyklé výše zisku. K tomu byla použita statistická metoda, která v první fázi vyloučí ze skupiny ty cenové lokality, které vykazují ve sledovaných položkách nulové a záporné hodnoty (podnikají bez zisku nebo vykazují ztrátu), a v další fázi pomocí statistického programu jsou všechny údaje v souboru testovány na odlehlost, a případné odlehle hodnoty jsou vyloučeny, neboť jsou zpravidla v tomto rozpětí zatíženy chybou. Po vypuštění případných odlehle hodnot je pomocí metody frekvenčního rozdělení zjištěna četnost vyskytovaných hodnot v jednotlivých třídách tak, aby horní výše obvyklosti odpovídala horní hranici třídy, ve které je splněna určená minimální četnost hodnot. S ohledem na výše uvedený postup nejsou výsledkem zjištění obvyklostí porovnávaných zisků průměrné hodnoty, ale horní výše jejich obvyklých hodnot zjištěných v cenových lokalitách se srovnatelnými technickými a ekonomickými podmínkami při výrobě tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie, a to za kalendářní roky 2006 až 2010.

Vzhledem k výše uvedenému bylo vyhodnoceno celkem šest ukazatelů pro možné posouzení výše zisku z pohledu technického a ekonomického v ceně tepelné energie. Konkrétně byl zisk účastníka řízení posuzován v poměru s:

- množstvím tepelné energie (v GJ),
- celkovými náklady v kalkulaci ceny tepelné energie,
- stálými náklady v kalkulaci ceny tepelné energie,

- tržbami,
- instalovaným tepelným výkonem zdroje tepelné energie,
- tepelným výkonem zdroje tepelné energie a jeho ročním hodinovým využitím.

Účastník řízení u všech šesti sledovaných ukazatelů zisku převyšuje horní výši jejich obvyklých hodnot (jak vyplývá z tabulek uvedených výše), na základě čehož nelze považovat zisk uplatňovaný v kalkulaci předběžné ceny pro rok 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ již za přiměřený. Úřad použil ukazatel zisku pro účastníka řízení nejpříznivější, tedy zisk porovnaný se stálými náklady, podle kterého převyšuje nejvyšší horní výši obvyklosti zisku o 58 757,38 Kč. K tomu Úřad nicméně dodává, že se jedná o benevolentní přístup z jeho strany, neboť vzhledem k tomu, že je účastníkovi řízení rovněž vytýkána v kalkulaci předběžné ceny tepelné energie pro rok 2012 uplatňovaná výše nájmu, která je v rozporu s cenovými předpisy a je řazena mezi stálé náklady, je tento ukazatel zkreslen. Stejně tak je následně ovlivněn ukazatel zisku v porovnání s celkovými náklady a tržbami. Úřad tak postupoval v souladu se zásadou in dubio pro reo, kdy není pochyb o tom, že účastník řízení uplatňoval vyšší zisk, než je horní výše obvyklosti zisku zjišťovaná u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie, ale nelze jednoznačně určit jeho přesnou výši. Proto Úřad konstatuje, že zisk uplatňovaný účastníkem řízení je minimálně o 58 757 Kč vyšší než horní výše obvyklosti zisku a je tedy v rozporu s cenovými předpisy.

Správní orgán i zde považuje za nezbytné vypořádat se s námitkami účastníka řízení, které vznesl v rámci kontroly.

Úřad chápe, že účastník řízení nezná výši zisku ostatních dodavatelů tepelné energie a proto porovnával cenu tepelné energie uplatňovanou v předběžné kalkulaci s cenami jiných dodavatelů v cenových lokalitách v Praze. Úřad však musí konstatovat, že se jedná o metodu, kterou přiměřený zisk není možno posuzovat, neboť ten je ovlivňován mnoha ekonomickými a technickými faktory. Rovněž je důležité posuzovat dodavatele tepelné energie a cenové lokality se srovnatelnými podmínkami. Úřad přihlédl k tomu, že zisk má odpovídat obvyklému zisku dlouhodobě dosahovaného při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období. Také byl posuzován s ohledem na výši ceny tepelné energie (např. pokud i při případném vyšším zisku neuplatňuje účastník řízení nižší cenu a vykazuje lepší využití a efektivitu tepelného zařízení) a na dosahované technické a finanční ukazatele. Z tohoto důvodu byli pro posouzení vybráni držitelé licencí na výrobu tepelné energie, kteří byli blíže vymezeni tak, že druh použitého paliva při výrobě tepelné energie musel být 100 % zemní plyn, v cenové lokalitě muselo být dodané množství tepelné energie v rozmezí 1 000 až 5 000 GJ, podíl odpisů musel být maximálně 20 % ze součtu položek Odpisy, Nájem, Finanční leasing v kalkulaci ceny a cenová lokalita musela být bez nákupu tepelné energie.

K námitce účastníka řízení, že v zisku je započítána také neuplatňovaná částka stálých nákladů – Výrobní režie a Správní režie, Úřad podotýká, že cenové předpisy sice stanoví, které náklady se považují za ekonomicky oprávněné náklady, jež lze promítnout do ceny

tepelné energie, dodavatel však tyto náklady do ceny tepelné energie zahrnout nemusí. Je to pouze na jeho uvážení. Avšak výše zisku musí být vždy v souladu s cenovými předpisy a nejsou přitom zohledňovány případné neuplatněné náklady.

To, že účastník řízení nepředpokládal, že překračuje horní výši obvyklosti zisku a nemohl znát maximální hranici zisku, není okolností, která by znamenala liberaci z objektivní odpovědnosti. Jedná se pouze o okolnost, ke které je možné přihlédnout jako k polehující při stanovení výše pokuty. Odpovědnost právnických osob a fyzických osob podnikajících je totiž založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si počínal takovým způsobem, aby neporušil povinnosti dané zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

Ke zpřesnění předběžné kalkulace ceny, kterou účastník řízení spolu se svým organizačním schématem zaslal v rámci doplnění námitek, kde doložil výpočet, kterým dospěl k částce ve výši 103 488 Kč řadící se do nákladů správní režie, přičemž byl o tuto částku snížen zisk, Úřad dodává, že účastník řízení nedoložil žádné relevantní dokumenty, které by dokazovaly, že se jedná o nezbytné náklady na výrobu a rozvod tepelné energie, ani neuvedl, jakým způsobem jsou rozděleny tyto režijní náklady mezi jednotlivé podnikatelské činnosti a cenové lokality, aby tento způsob rozdělení režijních nákladů nevzbuzoval pochybnosti a byl kontrolovatelný, jak vyplývá z ustanovení bodu (2.5) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí. Rovněž k zaslání „Aktualizované předběžné kalkulaci ceny tepla za rok 2012“ nelze přihlédnout z důvodu, že účastník řízení nedodržel závazné podmínky pro kalkulaci předběžné ceny tepelné energie přinejmenším do doby, než byl seznámen s protokolem o výsledku kontroly a než bylo rozhodnuto o jeho námitkách.

Úřad rovněž považuje za nutné vypořádat se s námitkami účastníka řízení, které vznesl po zahájení správního řízení.

Předložení kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2012, která je v souladu s cenovými předpisy, není rovněž skutečností, která by znamenala liberaci účastníka řízení z objektivní odpovědnosti, neboť kalkulace předběžné ceny a kalkulace výsledné ceny jsou dva rozdílné instituty, které, ačkoliv fungují téměř na stejném principu, jsou v cenovém rozhodnutí explicitně odlišovány.

Úřad ani nemůže souhlasit s názorem účastníka řízení, že daným jednáním nedošlo k žádnému neoprávněnému prospěchu na jeho straně. K tomu se již jednoznačně vyjádřila judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek NSS č. j. 2 Afs 50/2011 – 169 ze dne 16. ledna 2012 nebo rozsudek NSS č. j. 9 As 19/2012 – 44 ze dne 7. února 2013), ze které vyplývá, že pokud není respektována zákonem stanovená tvorba ceny, tzn. pokud překračuje ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk anebo předpokládané množství tepelné energie v daném roce, je velmi reálné, že již tímto postupem je odběratel poškozen, jelikož i pokud by mu nedůvodně a neoprávněně vybraný přeplatek byl následně, po zjištění výsledné ceny, vrácen, dochází k poškození jeho zájmů přinejmenším tím, že až do té doby s danou

peněžní částkou nemůže disponovat. Nelze tedy přijmout závěr, že odběratelé tímto jednáním nebyli nijak poškozeni.

Na základě všech těchto skutečností dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení tím, že při sjednávání předběžné ceny tepelné energie v roce 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ uplatňoval o 26 117 Kč vyšší nájemné, než odpovídá maximální výši nájmu, která je v bodě (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí stanovená pro majetek související s výrobou tepelné energie z plynu, a zároveň tím, že uplatňoval nejméně o 58 757 Kč vyšší zisk, než odpovídá horní výši obvyklosti zisku zjištěnou u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie, postupoval v rozporu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách.

Správní orgán tak má za prokázané, že byly naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. V této souvislosti se nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty *stricto sensu* materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. ust. § 3 odst. 1 trestního zákona a ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení při sjednávání předběžné ceny tepelné energie v roce 2012 v cenové lokalitě „Praha 10 – Za Návsí 11“ postupoval v rozporu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na kalkulaci ceny v souladu s cenovými předpisy a s tím související ochraně odběratelů.

Úřad nepochybně prokázal, že se účastník řízení svým jednáním dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Z tohoto důvodu přistoupil k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cenách, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Pokud by si účastník řízení počínal bděle (např. důkladnou účetní kontrolou předběžné kalkulace ceny tepelné energie pro rok 2012), nemuselo by k zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů a nepřiměřeného zisku do předběžné ceny tepelné energie nezbytně dojít. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, tak nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

Za správní delikt podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách lze uložit podle ust. § 16 odst. 4 písm. c) téhož zákona pokutu ve výši do 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit.

Dle ust. § 2 odst. 5 zákona o cenách nepřiměřený majetkový prospěch získá prodávající, jestliže prodá zboží za cenu zahrnující neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk získaný na základě uplatnění vyšší ceny prodeje oproti obvyklé ceně, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu, vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu, nebo vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace. Toto ustanovení dále stanoví, že nepřiměřený majetkový prospěch může získat též kupující, jestliže nakoupí zboží za cenu výrazně nedosahující oprávněných nákladů nebo nižší, než je cena obvyklá, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu, nižší než minimální nebo pevnou úředně stanovenou cenu.

Ust. § 2 odst. 6 zákona o cenách dále stanoví, že obvyklou cenou pro účely tohoto zákona se rozumí cena shodného nebo z hlediska užití porovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží volně sjednávaná mezi prodávajícími a kupujícími, kteří jsou na sobě navzájem ekonomicky, kapitálově nebo personálně nezávislí na daném trhu, který není ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže. Nelze-li zjistit cenu obvyklou na trhu, určí se cena pro posouzení, zda nedochází ke zneužití výhodnějšího hospodářského postavení, kalkulačním propočtem ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek NSS č. j. 2 Afs 50/2011 – 169 ze dne 16. ledna 2012) je zřejmé, že pokud není respektována zákonem stanovená tvorba ceny, tzn. pokud překračuje ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk anebo předpokládané množství tepelné energie v daném roce, je velmi reálné, že již tímto postupem je odběratel poškozen, jelikož i pokud by mu nedůvodně a neoprávněně vybraný přeplatek byl následně, po zjištění výsledné ceny, vrácen, dochází k poškození jeho zájmů přinejmenším tím, že až do té doby s danou peněžní částkou nemůže disponovat.

Úřadem bylo prokázáno, že účastník řízení uplatňoval o 26 116,66 Kč vyšší nájemné,

než odpovídá maximální výši nájmu, která je v bodě (2.3.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí stanovená pro majetek související s výrobou tepelné energie z plynu, a zároveň nejméně o 58 757 Kč vyšší zisk, než odpovídá horní výši obvyklosti zisku zjištěnou u cenových lokalit se srovnatelnými podmínkami pro výrobu tepelné energie jiných dodavatelů tepelné energie. Tyto položky je tak ve smyslu výše uvedených ustanovení nutno chápat jako nepřiměřený majetkový prospěch účastníka řízení. V případě kalkulace předběžné ceny tepelné energie se jedná o nepřiměřený majetkový prospěch, který není možné přesně vyčíslit.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 4. března 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 17 odst. 2 zákona o cenách k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k době trvání a k osobě pachatele.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě protiprávního jednání ze strany účastníka řízení, aby neporušil povinnosti vyplývající ze zákona o cenách.

Vzhledem k výše uvedenému Úřad nejprve posuzoval otázku závažnosti správního deliktu. Z kalkulace předběžné ceny tepelné energie, která v případě účastníka řízení zahrnovala zisk a nájem ve výši, která je v rozporu s cenovými předpisy, jsou stanovovány zálohy, které jsou odběratelé povinni platit v souladu s uzavřenými smlouvami o dodávkách tepelné energie. Tím, že účastník řízení zahrnul do této kalkulace položky v nepřiměřené, resp. protizákonné výši, museli odběratelé na zálohách platit více, než by platili v případě, že by kalkulace předběžné ceny tepelné energie byla v souladu s cenovými předpisy. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že není rozhodné, že případné přeplatky budou odběratelům vráceny, neboť do vrácení přeplatku nemůžou s danou peněžní částkou disponovat. Úřad upozorňuje na skutečnost, že základním smyslem cenové regulace tepelné energie je především ochrana odběratelů tepelné energie, když odvětví teplárenství je považováno za tzv. odvětví s přirozeným monopolem, neboť v naprosté většině lokalit zásobovaných systémy centrálního zásobování tepelnou energií má dodavatel tepelné energie monopolní postavení bez možnosti změny způsobu vytápění, aniž by taková změna nevyžadovala významné investice na straně odběratelů tepelné energie. Toto jednání je tak nutno považovat za poškození odběratelů tepelné energie, čemuž vzhledem k výše uvedenému Úřad přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Úřad také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu ze strany účastníka řízení. Z námitek účastníka řízení lze dovodit, že zahrnutí nepřiměřeného zisku do předběžné ceny tepelné energie nebylo ze strany účastníka řízení účelovým porušením právní povinnosti, nýbrž se jednalo o porušení v důsledku nedbalosti. K této okolnosti přihlédl správní orgán

jako k polehčující. Nicméně rovněž vyplynulo, že účastník řízení maximální hranici nájmu, kterou lze uplatnit do ceny tepelné energie znal, přesto nájem převyšující tuto hranici do předběžné ceny tepelné energie zahrnul. Proto k této okolnosti přihlédl Úřad jako k přitěžující. Úřad dále posuzoval otázku, zda výše uvedené protiprávní jednání bylo způsobeno aktivním konáním nebo opomenutím ze strany účastníka řízení, přičemž dospěl k názoru, že byl tento protiprávní stav nepochybně vyvolán aktivním konáním, a to zahrnutím do kalkulace předběžné ceny tepelné energie, která neodpovídá podmínkám věcného usměrňování cen ve smyslu ust. § 6 zákona o cenách.

Správní orgán považuje za polehčující okolnost snahu účastníka řízení protiprávní stav napravit, když Úřadu zaslal aktualizovanou a opravenou kalkulaci předběžné ceny tepelné energie a po zahájení správního řízení i kalkulaci výsledné ceny tepelné energie, ve kterých byla zohledněna a napravena zjištěná porušení Úřadu.

Úřad při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům a okolnostem správního deliktu spáchaného účastníkem řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení zahrnul do předběžné kalkulace ceny tepelné energie pro rok 2012 zisk a nájem ve výši, která je v rozporu s cenovými předpisy, došlo zcela bez pochyby k poškození odběratelů tepelné energie, neboť v důsledku protiprávního jednání účastníka řízení došlo k neoprávněnému navýšení záloh za cenu tepelné energie pro rok 2012, a tím vznikla škoda příslušným odběratelům. Je třeba se tak zabývat skutečností, kolik odběratelů účastník řízení tímto protiprávním jednáním poškodil. Z informací, které účastník řízení předložil, vyplývá, že jednání účastníka řízení v rozporu s platnými právními předpisy mělo negativní dopad na 2 odběratele tepelné energie, což je dle názoru Úřadu malý okruh poškozených odběratelů. Tato skutečnost byla Úřadem při stanovení výše pokuty zohledněna jako polehčující okolnost.

V neposlední řadě se Úřad zabýval také zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Vzhledem k výše uvedenému bylo prokázáno, že protiprávní jednání ze strany účastníka řízení bylo dokonáno okamžikem zahrnutí zisku a nájmu ve výši, která je v rozporu s cenovými předpisy, do kalkulace předběžné ceny tepelné energie, která se obvykle sestavuje k 1. lednu příslušného roku a jsou z ní následně vypočteny zálohy, jež mají odběratelé měsíčně platit, jak vyplývá se smluv o dodávce tepelné energie uzavřených mezi odběrateli a účastníkem řízení. Vzhledem k tomu, že účastník řízení sice doložil aktualizovanou kalkulaci předběžné ceny tepelné energie, kterou upravil v souladu s kontrolními zjištěními, ale nedoložil, že by se výše záloh pro odběratele snížila, lze předpokládat, že správní delikt trval do 31. prosince 2012, kdy je po tomto datu kalkulována cena výsledná, na základě čehož dochází k vrácení přeplatků, pokud k jejich vzniku došlo. Z důvodu, že protiprávní stav trval po celý rok, považuje správní orgán tuto skutečnost za přitěžující.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti

Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133) vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Při ukládání pokuty za porušení cenových předpisů nejsou podle zákona o cenách kritériem při určení výměru pokuty osobní a majetkové poměry pachatele, nicméně podle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu by měl k těmto poměrům správní orgán přihlédnout, což také Úřad učinil.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Při posuzování majetkových poměrů účastníka řízení vycházel Úřad při stanovení výše pokuty z výkazu zisků a ztrát za období od 1. října 2011 do 30. září 2012 a výkazu zisku a ztrát za období od 1. října 2012 do 28. února 2013, které účastník řízení zaslal dne 18. března 2013 spolu s uvedením výše tržeb pocházejících z licencovaných činností. Z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že výše tržeb z licencovaných činností činila v období od 1. října 2011 do 30. září 2012 [REDAKCE] Kč. Z prvně uvedeného výkazu zisku a ztrát je zjištěno, že účastník řízení dosáhl v tomto období zisku ve výši [REDAKCE] Kč. Za druhé zkoumané období účastník řízení dosáhl zatím tržeb pocházejících z licencovaných činností ve výši [REDAKCE] Kč a celkového zisku před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho

strany. Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle zákona o cenách. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného zákonem o cenách, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 25 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

otisk úředního razítka

Mgr. Jakub Obůrka v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly